

NE DRAUGYSTĖ

*„Švelni kalba gausina draugus, mandagios lūpos skatina draugišką pasveikinimą.
Tebūna daug pažįstamų, kurie tave sveikina, bet vienas iš tūkstančio tavo artimas draugas. Jei nori turėti draugą, išbandyk jį suartėdamas ir neskubėk juo pasitikėti.
Juk kai kas yra draugas, kai jam patogu būti draugu, bet su tavimi jis nebus tavo nelaimės metu.
Kitas yra draugas, kuris tampa priešu ir tavo gėdai iškelia aikštėn turėtą ginčą. Kitas yra draugas, kuris sėdi prie tavo stalo, bet su tavimi jis nebus tavo nelaimės metu.“ (Sir 6, 5-10)*

Ar sutinki, kad yra tokių, kurie niekada neatėmė kitam gyvybės, tačiau išpurvina, sunaikina kito sielą? Kiekvienas, daugiau – mažiau, esame patyrę, kaip sunku gyventi su sužlugdyta dvasia - tai didžiausias skausmas, kurį galime patirti. Mes nugalime sunkumus, prie sekinančio darbo ar skurdžios buities priprantame, tačiau dėl kitų ne draugystės miršta mūsų siela.

Kodėl dažniau esame sau ir kitam ne draugas? Blogio šaknys glūdi mūsų viduje ir tarpusavio santykiuose, ne daiktuose.

Ne draugystės žvilgsnyje žvelgiame į save ir kitą ne kaip į visą žmogų, o tik į silpnybes, trūkumus ir su jais sutapatiname visą asmenį; taigi ne draugystės žvilgsniu sumažiname, apribojame, supaprastiname, nuskurdiname. Vadinasi domimės tik neigiamomis savo ir kito savybėmis. Pažeidžiamas vietas, kurių gėdijamės, slepiame, o bendraudami su kitu jį puolame ir tokiu būdu ginamės bei slepiame savo ydas. Ir mums tai pavyksta.

Kai nesame susidraugavę su savimi pačiais, tai šiame trūkume rizikuojame patikėti tuo, ką kitas - ne draugas apie mus sako ir kaip mus mato.

Nesusidraugavę su savimi, padedame savo ne draugui mus užpulti, išjuokti ir net smurtauti prieš mus. Mes patys atmetame savo asmens visybę ir matome tik negatyvias savo puses. Be to, nesusidraugavę su savimi, liekame vieniši ir atsiskyre. Nusprendę susidraugauti su savimi, turime dirbti sunkų vidinį darbą. Ir čia turime galimybę gyventi tikrą draugystę su Kitu, su pačiu Tikriausiu Draugu – Jėzumi. „...Jis pats yra pasakęs: “Niekad Aš tavęs nepaliksiu ir nepamiršiu”. (Heb13,5)

Būtina susidurti akis į akį su negatyviomis, paslėptomis savo pusėmis. Daugiau jų nesigėdyti. Susitaikyti su jomis. Apie save tiesoje sprendžiame, kai žvelgiame į save iš savo gelmės. O asmens gelmė maitinasi, semiasi gyvybės iš slapčiausių asmenybės pusių, kuriuose gyvena Viešpaties dvasia, tik turime leisti Jėzui įžengti ten ir kartu su Juo gyventi šią pažintinę kelionę, kurioje Jėzus pristato mums save pačius. Ir ne tik pristato, bet gydo, laisvina ir prikelia. Dėka šios draugystės galime būti stiprūs, gyvybingi, drąsūs. Tai prigimtinės galios, kurias Dievas davė kiekvienam. Ir nemeluok, kad tu jų neturi.

Susidraugauti su savimi - tai švelniai ir jautriai prisiliesti prie savo silpnųjų vietų, kurias ne draugas puola ir jomis manipuliudamas bando dar labiau mus su silpninti. Pažinę savo asmens gelmę, galime išsivaduoti iš neurozių. Jei atsisakome pažinti ir priimti savo asmenybės gelmę ir jos paslaptį, imame jaustis taip, kaip mus verčia jaustis kiti, gėdijamės savęs. Iš šito blogio Jėzus vaduoja mus sakydamas : „ Tavyje slypi ne vien blogis. Tavyje gyvena Šventoji Dvasia.“

Tikrai nesame beviltiški nenaudėliai, nors ir egzistuoja mumyse ir negatyvūs dalykai. Tokia jau žmogaus prigimtis.

Pripažinkime, kad tai, ką ne draugas mumyse atranda, dažniausiai yra tiesa. Akylai stebėdamas, jis sugeba išvelgti mūsų asmenybės silpniausias, pažeidžiamiausias sritis. O jei nepažįstame savo silpnųjų pusių, jei slepiame savo silpnības ne tik nuo kitų, bet ir nuo savęs, tai užkertame sau kelią iš jų būti išvaduotiems ir subręsti.

Ne draugas siekia įvilioti mus į spąstus - sutapatindamas vien tik su blogosiomis savybėmis ! Baisu, jei mes iš tikrųjų būtume tik tokie riboti. Bet , koks džiaugsmas, kad taip nėra. Mes ieškome savęs, draugystėje su Jėzumi atrandame save kaip visumą ir susitaikome su savo silpnosiomis savybėmis, kurias kitas, kiti parodė.

Susidraugavę su savimi, privalome ginti save, o silpnąsias puses laikyti savo esybės dalimi, kuriomis jokių būdu neapsiriboja mūsų asmenybė. Labai sunku priimti savo trūkumus ir juos traktuoti kaip psichologinio bei dvasinio brendimo variklį. Draugystė teigia kiekvieno asmens unikalumą ir , kad jis nepakartojamas. „Draugo žodžiai ir nuoširdūs patarimai gaivina širdį kaip aliejai ir brangūs kvėpalai“. (Pat27,9) Susidraugavę su savimi, tampame ir kitų draugais. Taigi ar sutinkame, jog draugystė - tai kažkas radikalaus ir revoliucingo?

Padarykime apibendrinimą, kad draugystė, apie kurią kalbame, nesiremia išoriniais, paviršutiniškais dalykais, ji nėra vienoda visiems, nėra padalyta pagal receptus, taisykles, bendruomenės ar visuomenės supratimą ir neturi išankstinių nuostatų.

Mes, kurie norime būti tikri draugai, suprantame savo akmeninę širdį, pripažįstame savo negatyvias puses. Ir deja sukeliame kitiems pavydą. Dar daugiau : kai rodome tikrą draugystę, būname pasmerkami, išjuokiami, apkaltinami ar sunaikinami,

o ne draugai, tie kurie turi šarvus ant širdies, yra priimami, nes jie niekam neatskleidžia savo tikrosios prigimties, lieka užsisklendę, nepajėgūs mylėti nei savęs, nei kitų - taigi lengvai ir noriai paklūsta visuomenėje paplitusiems stereotipams.

Iš tiesų juk daug lengviau ir patogiau lipdyti etiketes, keikti, smerkti nei pagarbiai prisiartinti prie kiekvieno žmogaus, stengtis jį suprasti, priimti jo problemškumą. „Trys Jobo draugai: Elifazas, Bildadas ir Cofaras, išgirdę apie Jobo nelaimę, susitarė ir atėjo gedėti su juo ir jį paguosti. Pamatę jį iš tolo, nepažino jo . Septynias dienas ir septynias naktis jie sėdėjo su juo ant žemės; nė vienas nepratarė žodžio, nes jie matė, kad jo kančia labai didelė.“ (Job 2,11-13)

Ne draugystė vadovaujasi išankstinėmis nuostatomis ir jų pagalba kuria atpirkimo ožius. Tampa lengva mums kurti veidmainišką draugystę bei daryti blogi išvengiant bausmės. Mes paslepiame po tariamo gerumo skraiste pačius niekingiausias mūsų poelgius. Ypač tada lengvai pabėgame nuo asmeninės atsakomybės, nukreipiame nuo savęs bet kokius įtarimus ir padarome atpirkimo ožį iš žmogaus, kuris yra tikras draugas - kitų ir savo paties. Pažeminę kitą, pasijuntame pranašesnis. Taip, tampame ne draugais ir priešinamės vidinio augimo paskatoms, o draugystė ragina mus augti, bręsti, apvaldant menkavertiškumo jausmą, savo trūkumus ir silpnības.

Svarbu suprasti ir tai, kad žemindami kitą asmenį, atskleidžiame tai, kas egzistuoja mumyse, bet ko nenorime pripažinti.

Žemindami kitus, žeminame ir save. Be to, jis daro ką tik įmanydamas, kad atskirtų kitą nuo pasaulio, nuo draugystės, kad šis liktų slegiamas tylos ir tuštumos, o susidūręs su savo trūkumais pasijustų toks vienišas ir įbaugintas, kad net nedrįstų prašyti kieno nors pagalbos. Netikra draugystė susieta su prievarta, o prievarta neturi pagarbos, ji savinasi tai, kas jai nepriklauso, jaučia malonumą žemindama kitą. Jei teisiame, tai esame ne draugai ir sau ir kitiems. Žeminti kitą - tai pats niekšingiausias žmogaus veiksmas. Tai pati žiauriausia ne draugystės forma.

Paklauskime savęs: ar jaučiu malonumą įvertindamas kitą? Jei taip, tai esu draugas sau ir kitam, nes tikra draugystė - tai pirmiausia pagarba. Tikras draugas niekada nieko nedaro prieš mūsų valią. Tikras draugas niekada nesiknaisioja po slaptas mūsų sielos kerteles, spoksodamas nekukliu, nepadoriu, žiauriu žvilgsniu.

Kokį veiksma pasiryžtu šiandiena, savo maldos grupėje, daryti, kad būčiau draugu sau ir kitam?

Išbandykite tokį pratimą: susitarkite su savimi, kad savaite laiko nekalbėsite nieko neigiamo su kitais, o ir su savimi pačiu, apie kitą žmogų, kurį sutinkate namuose, autobuse, mokykloje, universitete. Nekritikuosite kito savo žvilgsniu, nepasiduosite kritinei analizei, kai apie kitą yra kalbama be to žmogaus dalyvavimo, nesistebėsite kitų neigiamybėmis. Tai sąmonę valantis pratimas, kuris padeda įvertinti, kaip dažnai mes teisiame kitus žmones ir kodėl tai darome.

„Priimk visa, kas tau nutiks, būk kantrus... nelaimėje. Juk auksas išbandomas ugnyje, o žmonės, kuriuos Dievas laiko vertais, pažeminimo krosnyje. Pasitikėk Dievu, ir jis tau padės; ištiesink savo kelius ir turėk jame vilties. „ (Sir 2, 4-6)

Parengta pagal Valerio Albisetti

